

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az ítéltábla dr. Vadász András ügyvéd által képviselt **felperesnek** az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatal Jogi Főosztály által képviselt **alperes** ellen **kártérítés megfizetése** iránt indított perében a Veszprém Megyei Bíróság 2008. november 14. napján kelt 5.P.21.601/2007/23. számú ítéletével szemben a felperes 24. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán meghozta a következő

Í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 7.000,- (Hétezer) Ft másodfokú perköltséget, az államnak pedig az APEH Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatóság Illeték Főosztálya felhívására 7.000,- (Hétezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes 11.000,- Ft megfizetése iránt közigazgatási jogkörben okozott kártérítés jogcímén előterjesztett keresetét elutasította. Egyúttal kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 28.000,- Ft perköltséget, a Magyar Államnak pedig 7.000,- Ft illetéket.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a felperes védőként járt el a Tatabányai Városi Bíróság előtt 3.B.345/2007. számon folyamatban lévő büntetőeljárásban. 2007. június 4. napján fax útján az eljárás során keletkezett valamennyi iratról másolat kiadását kérte a bíróságtól. A bíróság értesítette a felperest, hogy az iratmásolatok elkészültek. A felperes 2007. augusztus 13. napján meghatalmazta "A" ügyvédet a másolatok átvételére. A meghatalmazást aláírásával ellátva fax útján küldte meg az ügyvédnek. Az okirattal a meghatalmazott 2007. augusztus 14. napján megjelent a városi bíróság kezelőirodájában, ahol azonban az ügyintézőtől azt a tájékoztatást kapta, hogy az iratok részére történő kiadásának akadálya van. Ezután "A" üzenetet hagyott a felperes irodájában, mely szerint a bíró a héten szabadságon van, a jövő héten lesz, és személyesen akarja átadni az iratokat. A felperes és az ügyben eljáró bíró távbeszélő útján akként egyeztettek, hogy az iratok átvételére a felperes személyes megjelenése mellett 2007. augusztus 24. napján kerül sor. A városi bíróság bírója 2007. augusztus 24. napján a bíróság egyik tárgyalótermében

jegyzőkönyvvezető és fogalmazó jelenlétében a felperes rendelkezésére bocsátotta az iratok eredeti és fénymásolt példányát. Az iratátadásról jegyzőkönyvet vett fel, iratok átadás-átvétel megnevezéssel. Felkérte a felperest, hogy a fénymásolt és eredeti példányokat vesse egybe, győződjön meg azok teljességéről, e lehetőséggel azonban a felperes nyilatkozata szerint nem kívánt élni.

Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában kiemelte, hogy a bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére kötelezésnek akkor van helye, ha a kártérítés általános (Ptk. 339. § (1) bekezdése) és különös (Ptk. 349. § (1) bekezdése) feltételei fennállnak. A rendelkezésre álló adatok alapján azonban az volt megállapítható, hogy az alperes bírása eljárása során a vonatkozó eljárási szabályokat betartva járt el. Eljárásra megfelel a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 70/B. § (1) és (9) bekezdésében foglaltaknak.

A Be. 60. § (1) bekezdése kimondja, hogy az eljárási cselekmények végzésekor az emberi méltóságot, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben kell tartani. Ezen rendelkezések megsértésére sem került sor, mint ahogy az elsőfokú bíróság betartotta a büntetőeljárás során keletkezett iratokból másolat adásáról szóló 10/2003. (V. 6.) IM-BM-PM együttes rendelet előírásait is, amikor az 5. § (3) bekezdésében foglaltak szerint jegyzéket vett fel a kiadott másolatról. Utalt arra is, hogy a 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (Büsz.) 13. §-ának rendelkezései az 1.§ (2) bekezdése értelmében nem alkalmazandóak, mivel a büntetőeljárás során keletkezett iratokból másolat adásáról külön jogszabály rendelkezik.

A bíróság kifejtette, hogy a Be. 70/B. §-a nem ad eligazítást az iratok kiadásának lehetséges módját illetően, ezért e körben a Be. 70. § (1) és (2) bekezdésének szabályai az irányadóak, utóbbi szerint történt meg az iratoknak az érintett személy részére történő átadása. Nem minősül jogellenesnek, hogy az iratok nagy terjedelmére és a Be. 60. § (1) bekezdésében szabályozott adatvédelmi szempontok és személyiségvédelmi okok érvényre juttatására figyelemmel az eljáró bíró személyesen kívánta a másolatokat a felperesnek átadni. Nem járt el jogellenesen az alperes akkor sem, amikor a felperes által adott meghatalmazás alapján nem adta át a bíróság a másolatokat "A"-nak.

A bíróság úgy foglalt állást, hogy a felperes a kártérítés általános feltételei közül sem a jogellenes magatartást, sem pedig a vagyoni kár bekövetkeztét nem bizonyította, de nem nyert bizonyítást a nem vagyoni kártérítés iránti kereset körében az a felperesi állítás sem, hogy az eljáró bíró az iratátadáshoz teremtett körülményekkel megsértette volna a felperest emberi méltóságában. Így a nem vagyoni kárigény vonatkozásában is alaptalan a kereset.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és az alperes 2.000,- Ft vagyoni- és nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezését, másodlagosan - arra az esetre, ha kártérítés megállapítását az ítéletábra nem látja lehetségesnek - a jogsértés megállapítását kérte.

Fellebbezésében kiemelte, hogy az 1998. évi XI. tv. (Ütv.) 23. § (5) bekezdése szerint az ügyvéd a megbízás ellátásához más ügyvéd közreműködését is igénybe veheti. Az alperes a felperes által meghatalmazott ügyvédnek az elkészült másolatokat nem adta ki.

Az alperes nem tartotta be az eljárása során a Büsz. rendelkezéseit. Téves az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos hivatkozása. A Büsz. szabályai ugyanis a büntetőeljárásban keletkezett iratokkal kapcsolatos másolatok kiadása során is alkalmazandóak.

Sértette az alperes eljárása a 10/2003. (V. 6.) IM-BM-PM együttes rendelet szabályait is, az alperes ugyanis nem a rendelet melléklete szerint meghatározott tartalommal vette fel az iratmásolatok jegyzékét.

A bíró eljárása nem áll összhangban a hatályos jogi szabályozással. Annak vizsgálatára volt jogosultsága, hogy a másolatot kérő személy kérelme megalapozott-e, ugyanakkor a másolat kiadása a bírósági kezelőiroda jogkörébe tartozik. A beosztott bíró a kezelőiroda számára jogszabállyal ellentétes utasítást nem adhatott volna. Nem támasztható alá jogszabályi rendelkezéssel az sem, hogy az eljáró bíró az iratokat kizárólag személyesen a felperesnek kívánta csak átadni.

Jogellenesen járt el a bíró akkor is, amikor a másolatokat egy tárgyalóterembe vitte, és ott ülés keretében a felperest arra hívta fel, hogy az eredeti és a másolati iratokat vesse össze.

A fenti jogszabálysértések útján nemcsak személyiségi jogsértést követett el, hanem jogellenes magatartása kényszerítette a felperest arra, hogy elutazzon az iratokért Tatabányára, holott azok átvételére jogi képviselőt hatalmazott meg.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján történő helybenhagyását kérte, kiemelve, hogy az alperes jogsértést nem valósított meg.

A fellebbezés az alábbiak szerint alaptalan.

A megyei bíróság helyes tényállást állapított meg, az abból levont jogi következtetése is érdemében helytálló, az abban foglaltakkal az ítéletábra döntő részben egyetértett, az indokolást azonban az alábbiakkal egészíti ki.

Az ítéletábra nem osztotta azt az elsőbírői álláspontot, amely szerint a Bűsz. 13. §-ának rendelkezése a 1. § (2) bekezdése miatt nem alkalmazható. Utóbbi ugyanis csak külön jogszabály eltérő rendelkezése esetén zárja ki a Bűsz. alkalmazhatóságát, rendelkezései tehát minden olyan esetben alkalmazandóak, amikor a külön jogszabály valamely kérdéstről egyáltalán nem, vagy az általános jogszabálytól nem eltérően rendelkezik. A büntetőeljárás során keletkezett iratokból másolat adásáról szóló 10/2003. (V. 6.) IM-BM-PM együttes rendelet olyan külön jogszabály, amely a másolat kiadási időpontjának meghatározásán (5. § (3) bekezdés) kívül nem szabályozza azt, hogy a másolat kiadására mely személy jogosult. Ebben a kérdésben tehát a Bűsz. 13. § (2) bekezdése az irányadó, azaz az elkészült másolatot az irodavezető által meghatározott időpontban az iroda adja ki.

Ennek megállapítása mellett sem történt azonban olyan jogszabálysértés, amely az alperes kártérítési felelősségét megalapozná. A felperes az aláírásával ellátott meghatalmazást faxon küldte meg a meghatalmazottnak, ennek következtében az iroda ügyintézője nem minősíthette alakilag aggálytalannak a bemutatott okiratot, így jogszerűen tagadta meg a másolatok kiadását.

Azáltal, hogy az eljáró bíró a saját hatáskörébe vonta a másolatok kiadását, nem valósított meg jogellenes magatartást.

Ugyancsak nem minősül jogellenes magatartásnak az sem, hogy az eljáró bíró az együttes rendelet 5. § (3) bekezdésének megfelelően, gondosan dokumentálva, a felperesnek észrevételi lehetőséget biztosítva adta át részére a kért másolatokat.

Rámutat az ítélőtábla arra, hogy a Büsz. 1. § (2) bekezdése szerint a bíróságnak az ügyviteli - köztük a másolatok kiadására vonatkozó - rendelkezéseket az ügy sajátosságaihoz igazodóan kell alkalmaznia. Ezeket - adatvédelmi szempontok, személyiségi jogok védelme, másolatok terjedelme - az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, amikor úgy foglalt állást, hogy az alperes eljárása a Be. 70/B. §, a Büsz. 13. § és az együttes rendelet 5. § rendelkezéseinek megfelelt. Részéről a kártérítési felelősség megállapításához szükséges jogellenes magatartás hiányzik, emiatt a kártérítési felelőssége nem áll fenn.

Az ítélőtábla a fentebb kifejtettekre tekintettel a megyei bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés első fordulata alapján - a fenti indokolásbeli kiegészítés mellett - helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 78. §-a alapján kötelezte az alperes jogi képviselőjével felmerült másodfokú perköltség, továbbá a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték - 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerinti - viselésére.

Győr, 2009. július 6. napján

Dr. Világi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: